

Bijlage 5 - Adviezen klankbordgroep Financiën GGD HN over de jaarstukken 2017 en begroting 2019

Zienswijze jaarstukken 2017 van GGD Hollands Noorden.

25 april 2018

Algemeen

Op 13 april 2018 zijn de programmabegroting 2019 en de jaarstukken 2017 ontvangen van GGD Hollands Noorden (GGD).

Op grond van artikel 35 lid 3 van de WGR (Wet Gemeenschappelijke Regelingen) kunnen de raden van de deelnemende gemeenten hun zienswijze naar voren brengen over de ontwerp-begroting bij het Dagelijks Bestuur (DB) van de gemeenschappelijke regeling. Daarnaast kunnen de raden op grond van artikel 26 van de gemeenschappelijke regeling ook hun zienswijze over de jaarstukken geven. Deze commentaren worden gevoegd bij de ontwerp-begroting, welke aan het Algemeen Bestuur (AB) ter vaststelling wordt aangeboden.

Besluitvorming over de programmabegroting 2019 en de jaarstukken 2017 vindt plaats in de vergadering van het AB van 11 juli 2018. Uiterlijk in de 2^e helft van juni 2018 moet een zienswijze op bovenstaande cyclusdocumenten bij het DB van de GGD zijn ingediend.

In 2012 heeft uw raad de uitgangspunten voor de gemeenschappelijke regelingen vastgesteld. De van de GGD ontvangen documenten zijn door de klankbordgroep financiën GGD beoordeeld en getoetst aan deze uitgangspunten. De uitkomsten van deze beoordeling / toetsing zijn in dit voorstel opgenomen.

In voorliggend voorstel wordt op zowel de programmabegroting 2019 als de jaarstukken 2017 ingegaan.

Op deze stukken is de gemeenschappelijke regeling (incl. 2^e wijziging) van 1 april 2007 van toepassing.

JAARSTUKKEN 2017

Financiële verantwoording 2017

Rekeningresultaat

De jaarstukken 2017 sluiten met een negatief rekeningresultaat van EUR 213.000. Het resultaat GGD bedraagt EUR 207.297 negatief en Veilig Thuis EUR 5.754 negatief. Via resultaat-bestemming wordt voorgesteld om het negatieve resultaat GGD in mindering te brengen op de algemene reserve. Deze bedraagt na de onttrekking EUR 180.744 negatief. Daarnaast wordt voorgesteld een aparte bestemmingsreserve Egalisatie exploitatie Veilig Thuis in te stellen en het negatieve resultaat EUR 5.754 hieraan te onttrekken zodat deze bestemmingsreserve EUR 5.754 negatief bedraagt. De jaarstukken 2017 zijn (evenals 2016) voorzien van een goedkeurende controleverklaring van de accountant voor getrouwheid en een oordeelonthouding voor rechtmatigheid. Deze oordeelonthouding wordt veroorzaakt onrechtmatigheden in het inkoopproces. Dit proces is in 2017 uitvoering door de GGD onderzocht, waarbij beheersmaatregelen zijn genomen om dit in de toekomst te voorkomen.

De voornaamste oorzaak voor het tekort is terug te vinden op het programma Jeugd en wordt met name veroorzaakt door een herziening in de formatie en een hoog langdurig ziekteverzuim. In de 2^e burap 2017 werd het AB hierover nog niet geïnformeerd. Daarnaast is de nacalculatie van de CAO stijging in de jaarcijfers verwerkt. Het negatief resultaat wordt ten laste gebracht van de Algemene reserve. Deze wordt daarmee negatief en is daarmee ontoereikend om de risico's (als die zich allemaal tegelijkertijd zouden voordoen) te kunnen dekken. De deelnemende gemeenten moeten

hier zo nodig op anticiperen in hun eigen risicoparagraaf. De GGD heeft de uitdaging om de negatieve reserve op te lossen. Dit vraagt een kritische beoordeling van de inkomsten en uitgaven in relatie tot het takenpakket van de GGD. In 2018 wordt aan het Algemeen Bestuur een plan voorgelegd op welke wijze de negatieve reserve ingelopen zal worden.

De financiële klankbordgroep adviseert om normen vast te stellen met betrekking tot de financiële kengetallen, zodat de in de jaarstukken 2017 verantwoorde kengetallen op waarde kunnen worden geschat. Daarnaast ontbreekt er een beoordeling op de kengetallen. Dit zou volgens de BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) wel moeten. Daarnaast adviseert de klankbordgroep om de toelichting van de verschillen ten opzichte van de begroting onder "Middelen" bij de verschillende programma's uit te breiden.

Nacalculatie

De GGD heeft in de jaarcijfers de nacalculatie 2016 en 2017 verwerkt. Voor 2016 heeft het AB echter besloten de nacalculatie incidenteel toe te kennen. Daarom heeft de financiële klankbordgroep geadviseerd over de structurele verwerking een expliciet besluit van het AB te vragen.

Voor 2017 heeft de GGD de nacalculatie incidenteel in de jaarrekening verwerkt. De GGD heeft de bestuurlijk vastgestelde indexatiebrief geïnterpreteerd als zijnde dat de structurele doorwerking van de nacalculatie in het indexatietarief van 2019 is opgenomen en dat de incidentele nacalculatie conform de uitgangspunten incidenteel in 2017 nagecalculeerd mag worden. Dit geeft een incidentele nacalculatie van EUR 184.701.

Hoewel deze nacalculatie niet conform de bestuurlijk vastgestelde indexatiebrief is, wordt, gezien het forse negatieve resultaat van de GGD geadviseerd om akkoord te gaan met deze incidentele nacalculatie over 2017.

De klankbordgroep constateert dat er de afgelopen jaren een jaarlijks terugkerende discussie is over de wijze van berekenen van de indexaties en nacalculatie en/of de interpretatie van de bestuurlijk vastgestelde indexatiebrief bij de verschillende gemeenschappelijke regelingen waaronder de GGD. Deze terugkerende discussie is voor alle partijen, de Raden (i.v.m. zienswijze), de GGD, AB, DB maar ook de klankbordgroep niet wenselijk. Geconstateerd is dat er behoefte bestaat aan een vereenvoudiging van de systematiek met als doel te komen tot een eenduidige methodiek en eventuele verrekening vanuit een inhoudelijke discussie. Het bestuurlijk overleg heeft aan de regionale proces- en regiegroep gevraagd om op korte termijn met een voorstel hiertoe te komen.

Algemene reserve

Als richtlijn voor de toegestane hoogte van de algemene reserve geldt een maximum van 2,5 % van het totaal aan lasten van de begroting GGD. Dit komt neer op een bedrag van EUR 856.000. De algemene reserve van de GGD zit met bedrag van EUR 180.744 negatief (na resultaatbestemming 2017) ruim onder dit bedrag. De bestemmingsreserve Veilig Thuis bedraagt dan EUR 5.754 negatief, waarmee het totale weerstandsvermogen uitkomt op EUR 186.000 negatief. In 2018 wordt aan het Algemeen Bestuur een plan voorgelegd op welke wijze de negatieve reserve ingelopen zal worden.

Weerstandsvermogen

In de paragraaf Weerstandsvermogen (zie pagina 28 e.v. van de jaarstukken 2017) is aangegeven in hoeverre de in de begroting 2017 opgenomen risico's zich hebben voorgedaan. Het grootste effect vanuit dit risicoprofiel dat daadwerkelijk heeft geleid tot lasten betreft het opvangen van de daling van de bijdrage voor JGZ in verband met de afname van het aantal inwoners 0-19 binnen de begroting. Het weerstandsvermogen is na afboeking van het negatieve resultaat 2017 negatief zodat de risico's niet meer opgevangen kunnen worden. Bij een te laag weerstandsvermogen is de mogelijkheid dat een beroep wordt gedaan op de deelnemende gemeenten. In de begrotingen van de deelnemende gemeenten dient met het risicoprofiel van de GGD (alsmede van andere GR's) rekening gehouden te worden.

Overige paragrafen

De overige in de jaarstukken 2017 opgenomen paragrafen (financiering, bedrijfsvoering, onderhoud kapitaalgoederen en verbonden partijen) geven geen aanleiding tot het maken van opmerkingen.

Advies

1. Een positieve zienswijze af te geven op de jaarstukken 2017 van de GGD en de daarin opgenomen incidentele nacalculatie en de voorgestelde resultaatbestemming (het negatief resultaat van EURO 213.000 in mindering te brengen op de algemene reserve en een aparte bestemmingsreserve te vormen voor Veilig Thuis waar een bedrag wordt onttrokken van EUR 5.574); de structurele doorwerking van de afwijking van de loonindex 2017 in de herziene begroting 2018 uitsluitend voor het jaar 2018 toe te kennen, omdat hier in het indexpercentage 2019 al op is geanticipeerd.

De volgende kanttekening te maken:

2. Gezien het negatieve resultaat leidend tot een negatieve Algemene reserve de GGD de opdracht te geven om voor september 2018 met een plan te komen op welke wijze de negatieve reserve ingelopen zal worden.

3. De GGD nogmaals te adviseren om normen te ontwikkelen voor de financiële kengetallen, zodat de verantwoorde werkelijke financiële kengetallen op waarde kunnen worden geschat en om in het vervolg een beoordeling hierop te geven;

4. De GGD te adviseren een reëlere prognose van het jaarrekeningresultaat te geven via de 2^e bestuursrapportage, zodat bij de jaarrekening geen afwijkingen gemeld hoeven te worden die al eerder in beeld waren.

BEGROTING 2019

Financiële beoordeling

Algemeen

Inclusief een opgenomen taakstelling van EUR 403.000 is de programmabegroting 2019 sluitend.

Indexering 2019

Het algemeen bestuur van de GGD heeft ingestemd met kadernota 2019 met uitzondering van wijze van indexatie over 2019. De in voorliggende begroting opgenomen indexatie van 3,54% is gebaseerd op de indexatiebrief van de adviesgroep GR welke bestuurlijk door de gemeenten is vastgesteld. Ondanks de indexatie wordt er een tekort voorzien waarvoor er een taakstelling is opgenomen van een bedrag van EUR 338.000 in 2018 aangevuld met EUR 65.000 in 2019. Deze taakstellingen zijn verwerkt in het programma Overhead. De GGD geeft aan dat wanneer een structurele nacalculatie van de indexering over 2016 t/m 2018 moet wordt verstrekt, het een grote uitdaging wordt om de taakstelling daadwerkelijk te kunnen realiseren.

Er vindt geen indexering plaats over Veilig Thuis. Dit omdat Veilig Thuis een ingekocht product is waarvoor afspraken worden gemaakt met de individuele gemeenten.

Veilig Thuis

In 2018 is incidenteel een verhoging van de bijdrage voor Veilig Thuis van EUR 940.000 vastgesteld door het AB. Hoewel deze bijdrage incidenteel is toegekend, is in de begroting deze hogere bijdrage structureel opgenomen. Hiervoor dient een afzonderlijk voorstel aan het AB te worden voorgelegd.

Verhoging bijdrage/ ontwikkelingen

De voorgestelde verhoging van de bijdrage is volledig gebaseerd op de indexatie. Daarnaast is onderstaande ontwikkeling verwerkt:

- Wijziging financieringsmethodiek 0-4 jarigenzorg en adolescenten, deze ontwikkeling is conform besluitvorming in het AB van 21 februari, waarin is gekozen om de middelen te

verdelen naar rato van de bijdrage 2018. Deze optie leidt niet tot herverdeel-effecten tussen gemeenten.

Algemene reserve en weerstandsvermogen

De GGD heeft een Algemene reserve, voor resultaatsbestemming 2017, van EUR 27.000. Indien de jaarrekening 2017 conform het voorstel van de GGD wordt vastgesteld dan zal deze EUR 180.744 negatief worden. De bestemmingsreserve Veilig Thuis bedraagt dan EUR 5.754 negatief. Het weerstandsvermogen komt daarmee op EUR 186.000. Voor 2019 wordt een sluitende begroting geprognoseerd. Hierdoor zal de Algemene reserve gelijk blijven.

Er wordt een zestal risico's benoemd. Na kwantificering heeft deze een totale waarde van EUR 601.000. Hiervan zijn twee risico's nieuw ten opzichte van de begroting van 2018 (waarde EUR 114.000). Voor de andere risico's is opnieuw bepaald hoe hoog deze is.

Aangezien het weerstandsvermogen negatief is, kunnen deze risico's niet binnen de GGD opgevangen worden.

Overige paragrafen

Voor de begroting 2018 is via zienswijze aan de GGD verzocht om normen te ontwikkelen voor de financiële getallen, zodat de verantwoorde werkelijke financiële kengetallen op waarde kunnen worden geschat. Dit omdat de Provincie heeft aangegeven dat, conform het BBV, de kengetallen beoordeeld dienen te worden naar onderlinge verhouding in relatie tot de financiële positie.

Daarnaast wordt, mede door het opnemen van een nomen en een toelichting meer inzicht gegeven in de relevantie ervan. Hoewel de nog te ontwikkelen normen een grote bijdrage kunnen leveren aan deze beoordeling, is er in de huidige begroting weer geen enkele norm opgenomen noch een toelichting gegeven.

Verder geeft de inhoud over de overige paragrafen geen aanleiding tot verdere opmerkingen.

Meerjarenbegroting

De meerjarenbegroting laat een sluitend resultaat zien. Het sluitend resultaat is zonder loon/prijscompensatie. Er zijn in de meerjarenraming helemaal geen mutaties verwerkt. De klankbordgroep heeft geadviseerd meer aandacht te schenken aan de meerjarenraming, zodat hier een realistisch meerjarenperspectief wordt gepresenteerd.

Voorstel:

In haar zienswijze naar de GGD over de begroting 2019 het volgende op te nemen:

1. Een positieve zienswijze af te geven op de begroting 2019 van de GGD, met uitzondering van de structurele bijdrage voor Veilig Thuis;
2. Normen te ontwikkelen voor de financiële getallen en deze van een beoordeling en toelichting te voorzien;
3. In 2018 met een plan te komen op welke wijze de in de programmabegroting 2019 opgenomen taakstellingen worden ingevuld.